

SLOVENSKÁ
FILHARMÓNIA

KOMORNÁ
HUDBA

— KH —

17. 02. | utorok | KH3
Malá sála SF | 19.00

77. KONCERTNÁ SEZÓNA

MILAN PAĽA *husle*
KATARÍNA PAĽOVÁ *klavír*

Maurice Ravel (1875 – 1937)
Sonáta č. 1 pre husle a klavír, M. 12 15'

Jana Kmitová (1976)
Violin Memory 8'

Milan Paľa (1982)
Acies (premiéra) 10'

***

Anton Steinecker (1971)
Solitudo 9'

George Enescu (1881 – 1955)
Dojmy z detstva, op. 28 22'

Minstrel (Potulný spevák)

Starý žobrák

Potok na konci záhrady

Vták v kletke a kukučka na stene

Uspávanka

Cvrček

Mesiak v okne

Vietor v komíne

Búrka vonku, v noci

Východ slnka

Aj napriek postupnému uvoľňovaniu skostnatených štruktúr v období *belle époque* väčšina vzdelávacích inštitúcií bola v moci spiatočníckych intelektuálov. **Maurice Ravel** sa počas štúdií nevyhol vylúčeniu a štvornásobnému zlyhaniu pri ašpirácii na prestížnu Rímsku cenu. Napriek nadaniu a talentu si vďaka tomu medzi susedmi vyslúžil prezývku „*padavka z konzervatória*“. Ale táto padavka, milujúca baskický folklór vďaka matkinmu pôvodu, mechanické hračky vďaka otcovmu technickému vzdelaniu, obdivujúca verše prekliatych básnikov Verlaina a Mallarmého, hľbavosť a sýtosť Mocnej hŕstky a sugesciu Clauda Debussyho sa napokon vypracovala na jedného z najfarebnejších skladateľov všetkých čias. Impresiu podrobil všetkým možným prostriedkom, aby docielil neobyčajnú zvukovosť, neporušujúc tým princípy formy. Napätie medzi tradíciou a hľadaním nového osobitého výrazu sa pretavila v jeho ranej poetike, ktorou sa vyznačuje jeho menej známa **Sonáta č. 1 pre husle a klavír, M. 12 „posthume“**. Nepovažoval ju za reprezentatívne dielo svojej zrelej tvorby, keďže ju nezaradil do svojho oficiálneho katalógu opusov. Napísal ju v rámci svojho štúdia skladby v triede Gabriela Faurého, o čom svedčí premiéra v rámci komorných koncertov konzervatória. Husľový part interpretoval jeho spolužiak Georges Enescu za autorovej klavírnej spoluúčasti.

Jednočastová sonáta v tradičnej sonátovej forme je silne ovplyvnená rukopisom Césara Francka, ako i vtedajšej francúzskej hudby. Nepatrne sa však objavujú aj typické nuansy zrelej Ravelovej poetiky. Melodická farebnosť, delikátna harmónia nasiaknutá modalitou a chromatickými postupmi a taktiež aj jeho typická farebná rafinovanosť a nápaditosť, neskôr naplno rozvinutá v orchestrálnych i komorných opusoch. Snová hlavná téma kontrastuje s epizodickou kontrastnou, ukončenou chromatizmami nabitou kódou. Už tu sa zrkadlí neskorší skladateľov zmysel pre budovanie napätia na pozadí lyrickej kontinuity. Opätovne po tomto obsadení siahol skladateľ až o tri desaťročia neskôr, kedy napísal svoju slávnu druhú *Sonátu pre husle a klavír G dur*. V nej už naplno rozvíja svoju zrelú poetiku okorenenú vtedajším záujmom o nespútaný jazz. Kým tá druhá je postavená na akejsi rivalite nástrojov, v prvej Ravel nasleduje typické dobové trendy dosiahnutia rovnováhy medzi sólovým a sprievodným partom. Publikovaná bola až po skladateľovej smrti v roku 1975 a hoci disponuje rôznymi transkripciami, stále patrí medzi menej známe opusy francúzskeho impresionistu.

Tvorbu **Jany Kmitovej** zdobí osobitá vízia a schopnosť prepájať rôzne oblasti umeleckého a intelektuálneho sveta v štýle renesančného umelca. Už počas študentských rokov jej skladby vzbudzovali pozornosť zrelosťou kompozičného myslenia, výrazovou presvedčivosťou a citom pre detailnú prácu so

zvukovosťou. Charakteristickým znakom jej tvorby sa stala schopnosť pretaviť široké vedomosti z oblasti hudby, literatúry i výtvarného umenia do živých komplexných štruktúr. Kompozičný proces u nej nespočíva v mechanickej aplikácii systémov, ale v organickom hľadaní výsledného umeleckého tvaru, ktorý dokáže sprostredkovať intenzívne emocionálnu pravdivú výpoveď. Ako aktívna skladateľka, výtvarníčka a poetka prepája jednotlivé umelecké jazyky do komplexných, mnohohrstevných diel. Práve táto interdisciplinárnosť jej umožňuje vytvárať posolstvá s výraznou imaginatívnou silou, v ktorých zvuk, slovo a vizuálna predstava tvoria jednotný umelecký priestor.

Významným prvkom jej poetiky je práca s tichom. Nepoužíva ho ako jednoduchý kontrast či moment oddychu, ale ako aktívny štrukturálny prvok, ktorý – v duchu estetických impulzov blízkych Johnovi Cageovi – vytvára priestor pre vznik nových myšlienok a významov. Ticho sa tak stáva rovnocenným partnerom zvuku a otvára poslucháčovi možnosť vlastnej interpretácie a vnútorného dialógu s dielom. Jej intímnymi svedectvami, nositeľmi autentickej, neraz introspektívnej výpovede, presahujúcej čisto hudobnú rovinu. Vývoj jej tvorby ukazuje postupný posun od prísnych štrukturálnych koncepcií a racionalizovaných kompozičných postupov k väčšej otvorenosti, programovým inšpiráciám, zvukomalbe a práci so slovom. Tento posun však neznamena opustenie analytickej presnosti, skôr jej prehĺbenie smerom k výrazovej slobode. Kmitovej mimoriadny cit pre inštrumentáciu je ukotvený v práci s nástrojmi, ako s ľudským hlasom. Ich znenie modeluje s dôrazom na farebnosť, artikuláciu a psychologický náboj. Nebojí sa experimentovať s novými polohami a netradičnými technikami, pričom vždy sleduje cieľ čo najintenzívnejšie sprostredkovať obsah a emocionálnu pravdivosť diela. Jej tvorba sa pohybuje na hranici medzi racionálnou konštrukciou a spontánnou imagináciou, medzi tichom a zvukom, medzi osobným príbehom a univerzálnou umeleckou výpoveďou. Hudba, ktorá je zároveň premyslená aj hlboko ľudská, experimentálna i intímna, a ktorá neustále hľadá nové cesty komunikácie medzi skladateľom, interpretom a poslucháčom.

„V rokoch, kedy Milan Paľa vydal nahrávky kompletných diel slovenských skladateľov pre husle, sa v mojich opusoch nevyskytovala ani jediná skladba pre tento nástroj. Dôvody boli rôzne a až naša prvá spolupráca na *Capricciach I.* – V. mi otvorila dvere do sveta, o ktorom som si myslela, že pre mňa ostane navždy zatvorený. A neboli to jednoduché dvere, ktoré sa mi otvorili, bol to čarovný portál či doslova katapult, ktorým ma po miniatúrnych *Capricciach* vyhodil do neočakávaných výšok v podobe celovečernej skladby pre husle sólo s názvom *Dve vety o tvojej tvári*. Nikdy by som ani netušila, že mojou najdlhšou skladbou bude práve kompozícia pre sólový nástroj. Od

doby, keď som spoznala Milanovu hru, síce nie som schopná počúvať žiadnych iných husľových interpretov, za to sa moja tvorba rozrástla o ďalšie skladby pre sólové husle. Naša spolupráca odvtedy neutícha a dnes si už moju tvorbu ani neviem predstaviť bez tvorivých impulzov, rozhovorov a rád od tohto výnimočného interpreta, skladateľa, maliara, básnika...

Violin Memory je ďalšou z radu týchto skladieb, tentokrát s klavírnym sprievodom. Vychádza z materiálu, ktorým sa zaoberám už dlhé roky a ktorý som prvý krát použila v skladbe *Flauto solo II*. Odvtedy putoval v rôznych podobách skladbami ako *Viola Memory* či *Flauto Memory*, kde sa prispôboval novým nástrojom a naberal nové podoby a rozpracovania. Ťažiskovým materiálom je úvodný kontrast krátkeho motívu vo fortissime, ktoré je prerušené pizzicatom v pravidelnom osminovom pohybe. Táto základná bunka je následne rozpracovaná rozličnými spôsobmi, v každej zo spomenutých skladieb sa proces rozvíjania základného dramatického kontrastu ubera inými cestami. To, že práve Milan Paľa je ideálnym interpretom skladby, ktorá sa zakladá na dramatickom konflikte a následným priebehom plným zlomov, kontrastov a neočakávaných vyústení, ani nemusím pripomínať. Čo všetko mi dala a kde radím túto osobnosť slovenského umenia, som už spomenula na iných miestach. Dnes už len dodám, že skladba *Violin Memory* sa snažila dosiahnuť vlastnosti, ktoré sa v najvyššom koncentráte nachádzajú práve v interpretačnom umení Milana Paľu - nespútanosť, správna neprispôsobivosť, originalita, snaha dosiahnuť najvyššie ciele, hlboká vášeň - a nekonečná sloboda.“ (Jana Kmitová)

Slovenský huslista a skladateľ **Milan Paľa** je nepochybne jednou z najvýraznejších osobností súčasnej slovenskej scény. Jeho umelecký prejav zdobí mimoriadna intenzita hľadania pravdivosti, poctivé prehodnocovanie, skúmanie a prehĺbovanie znalostí. Dlhé roky komponoval pod pseudonymami, čo mu umožňovalo experimentovať bez očakávaní a predsudkov hudobného prostredia. Až v poslednom období vystúpil z tieňa nepoznania a svoju hudbu začal pod svojim vlastným menom aktívne uvádzať na koncertných pódioch. Paľova umelecká filozofia vyrastá z hlbokého presvedčenia, že hudba vznikajúca v prítomnosti je prirodzenou súčasťou každodenného umeleckého života. Vníma ju ako živý jazyk, ktorý obklopuje človeka a formuje jeho citlivosť. Rozhodujúca je pravdivosť výrazu a otvorenosť voči novým dimenziám prinášajúce úprimný kontakt s čerstvo vznikajúcim dielom. Práve možnosť byť prvým sprostredkovateľom hudby považuje za jedinečnú skúsenosť, ktorá obohacuje interpretačné myslenie a umožňuje hlbšie pochopiť aj klasický repertoár. Jeho vzťah k novej hudbe sa formoval už v detstve, kedy vyhľadával aj diela, ktorým spočiatku nerozumel. Namiesto odmietnutia v ňom rástla zveda-

vosť a túžba porozumieť im. V tomto poznávaní a skúmaní ho neodradili ani odmietavé postoje pedagógov, a neskôr kolegov, čo v ňom vyvolalo vnútorný konflikt, no zároveň utvrdilo v potrebe hľadania vlastnej cesty. Dnes otvorene hovorí o tom, že problém prijatia hudby dneška nevníma ani tak v publiku, ako skôr medzi samotnými profesionálmi, zviazanými stereotypmi a akousi umeleckou pohodlnosťou.

Osobné stretnutia s výraznými skladateľskými osobnosťami, akými sú francúzsky organistami Jean Guillou či domáci komponista Jevgenija Iršai ho priviedli k hlbokému pochopeniu tvorivého procesu a zároveň posilnili jeho vlastnú kompozičnú identitu. Paľa stále apeluje na dôležitosť úzkeho dialógu medzi interpretom a tvorcom, ktorí vo výsledku nesú rovnakú zodpovednosť za výsledné znenie diela. Toto presvedčenie jasne deklaruje jeho rozsiahla koncertná činnosť zdobená množstvom premiér a spoluprác so súčasnými autormi, píšucích preňho priamo „na mieru“. Neustále vyhľadáva nový repertoár a odmieta všetky stereotypné nálepky súvisiace s frekventovanosťou uvádzania či popularitou mena skladateľa. Hľadá pravdivosť skrytú pod povrchom plytkých prístupov a neustále zdôrazňuje, že každé dielo je jedinečné a vyžaduje si rovnako osobitý a citlivý prístup interpreta. Pred bezduchou virtuozitou preferuje hlbavé pochopenie. Umenie nevníma len ako zdroj estetického potešenia, ale ako cestu k hlbšiemu poznaniu reality a ľudskej skúsenosti. V tomto kontexte sa jeho vlastná kompozičná tvorba javí ako prirodzené pokračovanie interpretačného života. Ako osobná výpoveď, ktorá vyrastá z rokov intenzívneho kontaktu so živým hudobným dianím a z neustáleho dialógu medzi minulosťou, prítomnosťou a vlastným vnútorným svetom.

ACIES

Línia je napnutá k prasknutiu.

Neustúpi.

Krvavý vzduch reže plúca.

Už niet cesty späť.

Sme ostrie.

bez hlasu

bez prosby

bez strachu

Keď sa poláme noc na kusy,

keď sa ranný povlak dotkne rán,

ostane stopa v kameni.

Slová hnijú.

V prázdnote.

Milan Paľa

Anton Steinecker študoval hru na viole a kontrabase na Konzervatóriu v Bratislave. V štúdiách pokračoval na konzervatóriu v Kroměříži (hra na kontrabas). Kvôli zraneniu ruky napokon nemohol pokračovať v profesionálnej interpretačnej kariére, rozhodol sa preto venovať kompozícii najskôr pod vedením Tadeáša Salvu. Neskôr nastúpil na VŠMU v Bratislave, kde študoval pod vedením Jozefa Sixtu, Dušana Martinčeka a Vladimíra Bokesa. Absolvoval množstvo študijných stáží (Francúzsko, Nemecko, Izrael a i.). Jeho tvorba zahŕňa komorné diela, skladby pre zbor, orchester, sólové nástroje a pod. Okrem domácich pódíí sa svojimi dielami prezentoval aj v mnohých európskych krajinách a v zámorí. V roku 2004 sa stal držiteľom Ceny SOZA za najúspešnejšiu skladbu mladého autora v oblasti vážnej hudby (*Sláčikové trio*).

„Svojou ideou, tektonikou, hudobným materiálom a spôsobom práce s ním je **Solitudo** autonómnou skladbou. Ostatné kompozície od roku 2019 vychádzajú z akéhosi jedného ideového i materiálového pra-základu. *Solitudo* sa z tohto rámca v každom svojom aspekte vymyká. Formovo je členené na niekoľko väčších častí. Úvodný úsek, *Scherzoso*, je metro-rytmicky pohyblivý, so širokým intervalovým záberom. Jeho primárna stavebná jednotka je postavená na basovom motíve evokujúcom tanečné figurácie baroka. Pohyblivé a dynamické arpeggia širokého intervalového ambitu sú spolu s náhlymi pauzami elementom určujúcim pohyb, smerovanie a napätie jednotlivých motívov. Sopránové línie trilkov a kontrapunktického materiálu v parte huslí dotvárajú celok a formujú jeho kontúru.

V ďalšom, prechodnom a kontrastnom úseku, sú niektoré charakteristické sub-motívy úvodu transformované do pokojnej, dynamicky menej exponovanej polohy. Nástrojové party nadobúdajú svoje charakterovo oddelené role, ktoré ostávajú vyhranené i v následnom procese skladby, okrem niekoľkých taktov prinášajúcich reminiscenciu úvodu pred finálnou časťou. *Rustico*, charakterovo vyhranený stredný diel, prezentuje lineárne nápevy evokujúce kantilény dávnych kultúr či ľudovej melodiky. Ornamentácie si nástroje preberajú striedavo, no ako znak nepatrného napätia zaznejú na krátkom úseku i v tesnejšej následnosti. Proces smeruje ku krátkemu návratu úvodného materiálu s následným záverečným *Epilógom*.

V ňom sa transformujúci a všadeprítomný element chorálu zvukovo vyhraní a zhmotní v ostinátnom base a kontrapunktickej horizontálnej línii flažoletov husľového partu. Idea širokého zvukového záberu z úvodu skladby je tak znovu prítomná, i keď stvárnená odlišným spôsobom.

Dramaturgicky je badateľná línia smerovania od širokého zvukového i metro-rytmicky pohyblivého dielu, cez subtilnejšiu polohu lineárnych rustikálnych nápevov až po asketický chorálový epilóg s pocitom potreby pokračovania či niečoho nedopovedaného.

Črtá sa viac uhlov pohľadov na posolstvo skladby. Snáď najschodnejším sa javí obraz ideálnej či idealizovanej cesty životom. Energické a pohyblivé *Scherzo* stvárňuje mladého človeka so širokým záberom vo svojom plnom rozkvetu a objavovaní. Variované repetície reflektujú rôzne prístupy a pokusy ako i hľadanie správnych riešení. Po prechodnom úseku zamyslenia sa smerujúcom k rozvážnosti, je *Rustico* vyobrazením zrelej osobnosti človeka s vlastnými názormi, ustálenými hodnotami i duchovnej vyhranenosti. A nakoniec, po krátkom ohliadnutí sa na mladosť, prichádza čas nadhľadu, múdrosti a v ideálnom prípade nájdania zmyslu života, zanechaniu posolstva a príkladu pre ďalších. Ako v prípade *Epilógu* skladby, tak i v skutočnosti, koniec často prichádza prekvapivo, náhle, s pocitom potreby dopovedania a vykonania plánov, ktoré sa v danom momente zdajú bytostne aktuálne a naliehavé.

Solitudo znamená samotu, osamelosť. V tomto prípade som však nemal na mysli rozmer ľútosti či bezradnosti, ale skôr princíp, keď odhliadnuc od rodiny, priateľov a kamarátov ostáva človek v konečnom dôsledku sám ako solitér vo svojich myšlienkach a rozhodnutiach. Epilóg s evokáciou vyjasnenej idey chorálu prezentuje hľadanie a smerovanie k duchovnému svetu a Stvoriteľovi, ktoré sa časom stáva stále naliehavším, relevantnejším a jasnejším. Dielo je venované mojím priateľom Katke a Milanovi Paľovcom, s ktorými ako pomyselnými súpútnikmi zdieľam spoločný priestor na poli hudby. Ich kreatívne osobnosti a umenie sú inšpiráciou a povzbudením v mojom tvorivom úsilí.“ (Anton Steinecker)

George Enescu patrí k osobnostiam hudby minulého storočia, objavovaných až s odstupom času. Rumunský rodák vyrastal v prieniku viacerých kultúr, a od detstva prejavoval mimoriadne nadanie a invenciu. Svojím okolím považovaný za zázračné dieťa odišiel do žriedla hudobného vzdelania tej doby. Viedeň sa, na rozdiel chudobnej rumunskej obce Liveni, zmietala v bohatom kultúrnom živote a v jej uliciach chodili poprední umelci tej doby. Stretnutie so starnúcim, rešpektovaným Johannesom Brahmsom podnietilo Enescu k obdivu kompaktných, štruktúrnou prísnosťou zviazaných foriem. Naopak, voľno-myšlienkarový, bohémsky Paríž ho okúzľil nespútanosťou znenia a zvukovosťou. Stretáva taktiež váženého Gabriela Faurého a pod dojemom týchto stretnutí začína budovať svoju vlastnú osobitú poetiku, založenú na akademickej prísnosti, nemeckej štyľovosti a rozptýlenej francúzskej farebnosti.

Uznania za osobitosť jeho skladateľskej identity sa mu však žiaľ počas jeho života dostalo len veľmi ojedinele. V popredí bola jeho interpretačná kariéra, ako jedného z najlepších huslistov jeho doby, vyhľadávaného dirigenta, klaviristu, ako komorného partnera, energického organizátora hudobného života v Rumunsku a najmä charizmatického pedagóga.

K plytkému vnímaniu jeho tvorivých ambícií, ako vedľajšieho produktu génia-interpreta hudobnou obcou sa pridala povestná skromnosť a extrémna sebakritickosť. Uznal len dvadsaťtri opusov a množstvo hotových či rozpracovaných diel uzamkol vo svojom šuplíku. Komplexnosť jeho osobnosti, navonok, ako aj dovnútra sa prejavila aj v samotnom skladateľskom jazyku. Zdobí ho neuveriteľne hustá textúra pretkaná neúprosným kontrapunktom. Sám sa označoval za „polyfonistu“ a odmietal hudbu postavenú len na „pekných akordoch.“

Rovnako sa neuspokojil ani s nasledovaním konkrétnych štýlovostí typických pre prvú polovicu minulého storočia. Experimentoval s nuansami neoromantizmu, neoklasicizmu či neofolklorizmu. V jeho partitúrach sa akoby postupne usádzali všetky inšpiračné zdroje od útleho detstva. Rumunský folklór, melizmy orientu, nemecká štruktúrna logika a francúzska farebná neobmedzenosť.

Výrazným médiom jeho opusov sú husle, s ktorými je spätá nielen jeho úspešná interpretačná kariéra ale práve aj skladateľské začiatky. Vnímal ich nielen ako hudobný nástroj, ale aj ako analógiu ľudského hlasu. Husľové party vypracovával mimoriadne precízne. Sú plné detailných artikulačných značiek, zrkadiac jeho ambície, čo najvernejšie pomocou huslí rozprávať. Jeho hudba preto nie je iba o technickom zvládnutí, ale najmä o pochopení tejto ukrytej živej výpovede. Zrejme tou najosobnejšou a najkoncentrovanejšou sa vyznačuje suita **Dojmy z detstva, op. 28** (*Impressions d'enfance*). Posledné dokončené dielo s priradeným opusovým číslom dokončil v roku 1940 a venoval ho pamiatke svojho prvého učiteľa huslí Eduarda Caudellu.

Programovosť suity je ukotvená v symbolickom oblúku jedného dňa detského sveta od nočných snov až po svitanie rána. Husle sa stávajú rozprávačom spomienok, pričom skladateľ do poslednej kvapky žmýka ich výrazový potenciál. Od šepotu, cez vzlyky, plač, napodobňovanie prírodných zvukov. Celá táto zvukomalba huslí sa akoby vlieva do rovnako zhusteného partu klavíra, ktorý svojou polyfónnou kvalitou pripomína komplexnosť orchestrálneho vyznenia.

Suita *Dojmy z detstva* nie je len intímnym autobiografickým spomínaním, ale aj dôkazom vykryštalizovanej osobitej poetiky. Technická brilantnosť, nasiaknutie tradíciou rozmanitej Európy, pravdivá a hlboká emocionalita vytvára jedinečne bohatý svet plný imaginácie, citlivosti a sugescie.

Mária Gavalová

MILAN PAĽA

Slovenský huslista, skladateľ a jedna z najvýraznejších postáv dnešnej hudobnej scény, je typom erudovaného a premýšľavého umelca, ktorý ide vlastnou cestou. Zatiaľ čo iní hudobníci stavajú kariéru na niekoľkých skladbách, on študuje stále nové diela. Neuvažuje pritom v zavádzajúcich kategóriách „velikáni“ a „kleinmeistri“ – všetkým skladateľom prisudzuje rovnaké právo na to, aby ich hudba znela, pristupuje k nim s pokorou a odhodlaním preukázať účinok ich tvorivých výpovedí.

Zásadný vplyv na formovanie Paľovho hudobného prejavu mala spolupráca so skladateľmi, ktorá vyústila do vzniku množstva skladieb „šitých“ na mieru. Jeden z najväčších impulzov mu dodal umelecký kontakt s významným francúzskym organistom a skladateľom Jeanom Guillou. Dnes je Milan Paľa vyhľadávaným interpretom nových diel, ktorý má za sebou veľké množstvo premiér skladateľov svetových (o.i. Guillou, Dusapin, Tüür, Kõrvits, Sirodeau), českých a slovenských (Emmert, Iršai, Lejava, Demoč, Kmitová a d.).

Hoci je jeho repertoár značne široký a zasahuje do všetkých období od baroka po súčasnosť, jeho doménou zostáva hudba 20. a 21. storočia, ktorú prezentuje na prestížnych pódioch. V posledných rokoch vystúpil na festivaloch ISCM World New Music Days, Muzički Biennale Zagreb, Pražské jaro, Hudební fórum Hradec Králové či bratislavský Melos-Étos.

Nezvyčajne rozsiahla, kvantitatívne a obsahovo unikátna je Paľova diskografia vydávaná na značke Pavlík Records. Zahŕňa sonáty pre husle (violu) sólo alebo so sprievodom klavíra svetových skladateľov (napr. Beethoven, Brahms, Grieg, Bartók, Šostakovič, Weinberg), husľové koncerty Albana Berga, Karola Szymanowského či Alfreda Schnittkeho. Za posledné koncertné sezóny vydal Paľa sedemnást albumov s hudbou Pascala Dusapina, Samuila Feinberga, Valentina Bibika, Alfreda Schnittkeho, Georgea Enescu, Leoša Janáčka, Broniusa Kutavičiusa, Romana Bergera, Adriána Demoča a Jany Kmitovej i vlastnej skladateľskej tvorby, z ktorých veľkú časť nahral so svojou umeleckou a životnou partnerkou, klaviristkou Katarínou Paľovou.

KATARÍNA PAĽOVÁ

Klaviristka, komorná hráčka a členka CODEnsemble, sa zameriava najmä na hudbu 20. a 21. storočia s akcentom na diela menej hrávaných či zabudnutých autorov. Doposiaľ uviedla diela skladateľov ako napr. S. Feinberg, N. Roslavets, G. Scelsi, J. Guillou, V. Bibík, T. Takemitsu či T. Kõrvits. Premiérovala niekoľko skladieb slovenských autorov (Iršai, Kmitová, Kolář, Paľa, Steinecker) a zároveň uviedla množstvo diel zahraničných autorov v slovenskej či českej premiére.

Ako sólistka i komorná hráčka účinkovala na viacerých pódioch a festivaloch na Slovensku i v zahraničí, ako napr. Festival Messiaen au Pays de la Meije (FR), Piano Pulse (FR), Moravský podzim (ČR), Mezinárodní hudební festival Kutná Hora (ČR), Melos-Étos, Košická hudobná jar, Konvergencie, PIANO Days, Albrechtina, Orfeus či koncertný cyklus Filharmonie Brno, Ensemble Opera Diversa (CZ) a ďalšie. Spolupracovala s dirigentmi ako M. Lejava, G. Tardonová, M. Vlasák či K. Illievsky, a to s orchestrami Ensemble Opera Diversa, VŠMU Modern Orchestra a Symfonický orchester Slovenského rozhlasu. So Slovenskou filharmóniou debutuje koncertom J. Zimmera.

Paľová študovala na Konzervatóriu v Žiline (hra na klavíri, dirigovanie), zároveň bola členkou študentského ansámblu pre súčasnú hudbu Veni Academy. Následne študovala hru na klavíri na Janáčkovej akadémii múzických umení v Brne (I. Gajan). V roku 2022 dokončila doktorandské štúdium na VŠMU pod vedením I. Gajana. Zúčastnila sa majstrovských kurzov u E. Indjića, A. Serdara, D. Vandewalle, J. Powella a ďalších.

Aktivity Paľovej od roku 2020 zahŕňajú aj nahrávaciu činnosť. V spolupráci so svojím životným a umeleckým partnerom Milanom Paľom doposiaľ nahrala desať albumov s tvorbou pre husle/violu a klavír skladateľov S. Feinberga, V. Bibíka, A. Schnittkeho, P. Dusapina, B. Kutavičiusa, R. Bergera, F. Emmerta a ďalších pre vydavateľstvo Pavlík Records. Album Valentin Bibík – Viola Sonatas získal ocenenie Radio_Head Awards 2022 – Nahrávka roka v kategórii klasická hudba. V rovnakom vydavateľstve vyšiel Kataríne Paľovej i prvý sólový dvojalbum s názvom *Augure* (2022).

Slovenská filharmónia, Medená 3, 816 01 Bratislava, SR

Pokladnica Slovenskej filharmónie

Reduta, Nám. Eugena Suchoňa 1, Bratislava
otvorená v pracovných dňoch po – pia 12.00 – 18.00
a hodinu pred koncertom v mieste jeho konania
Zmena programu a interpretov vyhradená.

Rezervácie

+421 2 20 47 52 33, +421 2 20 47 52 93
vstupenky@filharmonia.sk
online predaj a rezervácie vstupeniek
www.filharmonia.sk
Predaj vstupeniek na vybrané koncerty aj v sieti Ticketportal

Slovenská filharmónia vyhotovuje obrazové snímky
a zvukové a zvukovo-obrazové záznamy z koncertov
a je oprávnená ich použiť primeraným spôsobom
na umelecké účely.

**NÁRODNÁ
BANKA
SLOVENSKA**
EUROSISTÉM

HRDÝ PARTNER SF

AUTO | *Prestige*
bigmedia
PREMIUM OUTDOOR

● RÁDIO
● DEVÍN

• tasr •

|| • Hudobný
život

{ OPERA
SLOVAKIA

Klasika
Plus.cz

MOA
kultúra

□ P E R A +

S I T A

Forbes

viva rádio

SME

tyždenník
slovenka

FinReport

CITYLIFE
ČO SA DEJE
V BRATISLAVE A OKOLÍ

THE
SLOVAK SPECTATOR

SLOVAKIA | ONLINE

Slovenská filharmónia je štátna príspevková
organizácia Ministerstva kultúry SR

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Stretneme sa na koncerte